

Podbrdské muzeum v Rožmitále pod Třemšínem

Po dvou letech plánování a dalších dvou letech intenzivních příprav vzniklo v Rožmitále pod Třemšínem nové Podbrdské muzeum, jehož celý název napovídá, co vše se za jeho dveřmi skrývá – *Podbrdské muzeum s Památkem Jakuba Jana Ryby a České mše vánoční, galerií a expozicí historických automobilů v Rožmitále pod Třemšínem*. Díky obětavé spolupráci stovek odborníků i nadšenců se podařilo vytvořit jedinečné expozice. Přes rozlehlost a členitost areálu jsou prostory bezbariérové, do pater je bezbariérový přístup zajištěn výtahem.

Nové muzeum se nachází ve středu města, ve zrekonstruovaném areálu bývalého podniku Agrostroj, který poskytuje velkorysé výstavní i odpočinkové prostory. Přízemí historické budovy je věnováno expozici *Pánů z Rožmitála*, prostřední patro představuje regionální expozici *Jak se žilo na Podbrdsku* a podkrovní sál je procházkou životem a jedinečným dílem *Jakuba Jana Ryby*. V případě Pánů z Rožmitála a Jakuba Jana Ryby se jedná o vůbec první souhrnné zpracování těchto témat.

V přilehlé hale je umístěna expozice historických automobilů čítající nejucelenější sbírku 32 vozů Aero, včetně tří karoserií od firmy Sodomka. Navazující prostory je věnována expozici starých zemědělských strojů a nářadí, jejíž průchod návštěvníka zavede na dětské hřiště s rozhlednou, poskytující krásný výhled na Brdské kopce, a k venkovní interaktivní učebně.

Páni z Rožmitála

Přízemí Podbrdského muzea návštěvníka zavede do období rodu Pánů z Rožmitála, které je členěno do šesti částí – *Kořeny rodu, Sídla Pánů z Rožmitála, Kaple Jiřího z Poděbrad, Komnata královny Johany, Cesta Z Čech až na konec světa a Zdeněk Lev z Rožmitála*. V jednotlivých místnostech s dobovým interiérem je představena historie rodu, jehož kořeny sahají až do 12. století, a jsou zde naznačeny osudy jeho nejslavnějších příslušníků – Jaroslava Lva, Johany a Zdeňka Lva.

Královna Johana z Rožmitála vládla Českému království po boku svého manžela Jiřího z Poděbrad po několik desetiletí. K vytvoření představy o životě této pozoruhodné ženy je zde vytvořena „komnata královny Johany“, navozující atmosféru vrcholného středověku. Její bratr, Jaroslav Lev z Rožmitála, vedl nejproslulejší výpravu českých rytířů, putující z Čech až na konec světa, kterou přibližuje stylizovaná místnost s mohutnou středověkou lodí. Renesanční šlechtic a královský regent Zdeněk Lev z Rožmitála dosáhl díky svému postavení největšího rozkvětu rožmitálského panství. Jemu věnovaná místnost

ukazuje vrchol i strmý pád kdysi slavného rodu. Expozice zahrnuje množství informací nejen na grafických panelech, ale také ve formě filmových projekcí. Atmosféra období je vytvořena řemeslně zpracovanými replikami dobových předmětů a podbarvena hudbou, která byla zkomponována pro tuto expozici.

Jak se žilo na Podbrdsku

Prostřední patro je věnováno *brdské přírodě, místním řemeslům, historii kraje a města, životu zdejších obyvatel, významným osobnostem, zájmovým činností i lidové tvořivosti*. Návštěvníky jistě upoutá množství nashromážděných předmětů zasazených do jejich původního prostředí.

V „galerii osobností“ nejednoho návštěvníka překvapí, kolik zajímavých a slavných osobností z tohoto koutu republiky pochází. Modeláři se rádi pokochají pohledem na modely letadel. V závěru expozice návštěvníka ohromí unikátní model Chrámu svatého Víta ze stébel žitné slámy a sbírka více než 500 ručně vyřezávaných městských znaků a šlechtických erbů.

Jakub Jan Ryba

V podkrovním sále se návštěvník dostává do světa hudby. Velkoryse pojetý životopis zahrnuje období od Rybových předků až po jeho potomky. Expozice je podle jednotlivých časových období Rybova života členěna do osmi částí – *Rybova doba, Přeštice a Nepomuk, Praha, Nepomuk a Mníšek, Rožmitál a dílo, Česká mše vánoční, Potomci a Pěče o odkaz*.

Návštěvník prochází dobově zařízeným salónek s posezením a jednotlivými obdobími Rybova života, která jsou pro přehlednost barevně odlišena.

Expozice návštěvníka seznamuje s neobyčejným životním příběhem a dramatickým osudem kantora a hudebního skladatele, jehož jméno je nerozlučně spjato s Rožmitálem a zde složenou Českou mší vánoční, která ho proslavila po celém světě. Po procházce expozicí však návštěvník pochopí, že Ryba je autorem obrovského množství rozmanitých skladeb i jedinečných literárních děl. Každého jistě potěší množství originálů i jedinečná sbírka kopií Rybových rukopisů. Rybovo prostředí je naznačeno například stylizovanou třídou, kde může návštěvník posedět. Rybův rozmanitý život přibližují také filmové projekce, stejně tak jako Rybova doba a Rybova tvorba. V celé expozici zní tóny Rybových současníků a především Ryby samotného.

